

Proletaris i pobles oprimits del món, unim-nos!

CRIDA COMUNISTA

Nº 2 Abril 2017

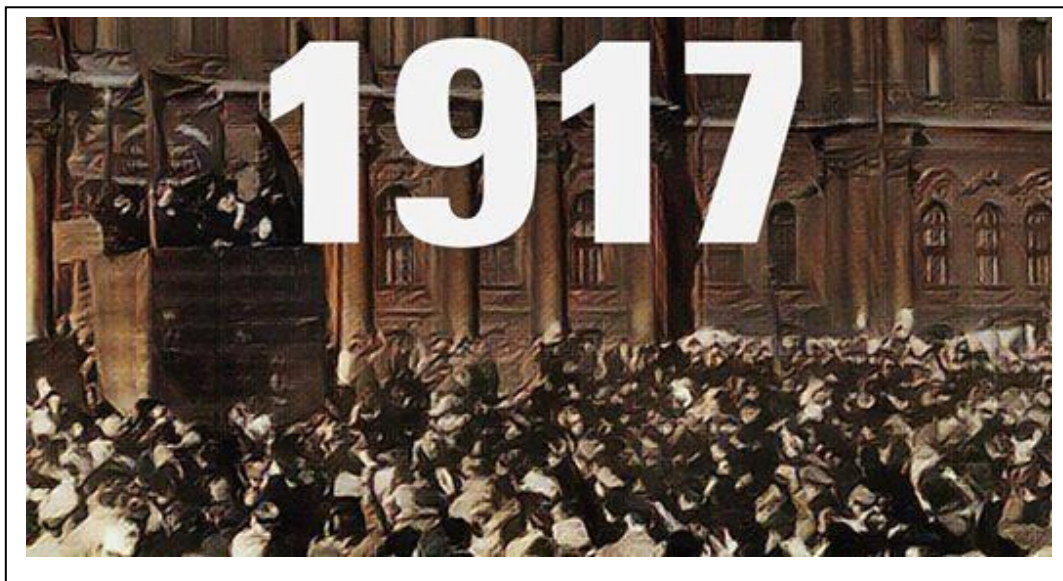
<https://cridacomunista.org/>

cridacomunista@gmail.com

SUMARI:

- **INTRODUCCIÓ.- Pàgina 2**
- **1917.LA REVOLUCIÓ SENSE PRECEDENTS QUE VA REMOURE EL MÓN. -Pàgina 4**
- **ELS ESCRITS ECONÒMICS DE LENIN COM A APORTACIÓ PER A LA REVOLUCIÓ.- Pàgina 24**
- **UNA BREU PINCELLADA SOBRE LA TASCA FILOSÒFICA DE LENIN-. Pàgina 29**
- **CONCLUSIONS.-Pàgina 34**

INTRODUCCIÓ

L'acció comunista no la decideix el calendari sinó la conjuntura. Però hi ha esdeveniments històrics dels que es desprenen lliçons que ens ajuden a transformar la nostra realitat. La revolució soviètica d'octubre de 1917 és un d'ells.

La victòria de la Revolució d'Octubre va significar un canvi radical en la història de la humanitat, un canvi radical en el moviment d'alliberament del proletariat mundial, un canvi radical en els mètodes de lluita, en les formes d'organització i en la ideologia de les masses explotades a tot el món.

Aquesta és la raó per la qual la Revolució d'Octubre és un esdeveniment d'una importància internacional i de la qual es desprenen ensenyaments que cal recu-

perar i aplicar. Aquest número de crida comunista recull tres treballs sobre el tema. El primer fa un recorregut de tota la tasca dels bolxevics, començant per l'etapa inicial de difusió del marxisme a Rússia fins a la presa del poder amb la Revolució d'Octubre. Aquest recorregut ens permet fer, alhora, una breu però concreta reflexió sobre les principals obres de Lenin.

El segon article, tracta l'aspecte particular dels treballs econòmics de Lenin, que no ha estat abordat amb la suficient profunditat en el primer. Es tracta de veure la gran importància que Lenin sempre va donar a l'estudi i comprensió dels canvis que succeïen en la base econòmica i veure com això impactava de ple en l'estructura de classes i, per tant, influïa a la vegada en l'estratègia i en les aliances necessàries perquè prosperés la revolució.

El tercer article s'introdueix breument en la discussió i elaboració filosòfica de Lenin. Seria impertinent per la nostra banda, dir que abasta la totalitat de l'obra de Lenin en aquest terreny, però volem cridar l'atenció que el debat filosòfic ha de

ser una senya d'identitat del proletariat militant.

El final hi ha un apartat dedicat a les conclusions.

El conjunt de la revista, pretenen contribuir al debat general sobre la revolució russa que tan necessari és per recuperar la tradició comunista i que pot trobar un terreny favorable amb la celebració d'aquest centenari, una celebració que, com estem veient ara mateix, també aprofitaran els enemics del comunisme, per allargar la seva hegemonia i per sembrar el desànim entre les classes explotades.

1917. LA REVOLUCIÓ SENSE PRECEDENTS QUE VA REMOURE EL MÓN

Fa cent anys, el món va presenciar un procés revolucionari d'una profunditat i amplitud mai visistes: la Revolució de febrer de 1917 a Rússia, que culminaria a l'octubre del mateix any, amb la presa del poder pels bolxevics i la instauració de la república dels soviets. L'esdeveniment va tenir transcendència universal, en tractar-se de la primera revolució proletària triomfant.

Els fets succeïren en un país on aparentment existien poques condicions per dur a terme una revolució socialista, però on el proletariat incipient va aconseguir desenvolupar una consciència i una acció de classe sense precedents. Tot plegat va ser

possible gràcies a la intervenció d'un partit excepcional: el bolxevic. La revolució russa de 1917, va venir precedida d'uns anys de profunds debats teòric en les files dels marxistes russos i d'un treball intens i arriscat que va comportar clandestinitat, presidi, desterrament i exili. La senda de la revolució tampoc va ser un camí de roses per una població condemnada a la misèria i a l'opressió social i nacional per el tsarisme, els terratinents i la burgesia incipient. Abans va haver-se de transitar per un dur camí amb les seves corresponents batalles generals que a voltes van acabar en derrota i en altres aconseguiren victòries parcials.

Lenin va ser, sens dubte, el líder més rellevant dels bolxevics i de la revolució russa. Va ser-ho gràcies a la seva clarividència i activitat pràctica. De fet, Lenin, inicialment va quedar sovint en minoria dins d'un partit farcit de debats en el que va haver de defensar enèrgicament unes posicions que al final foren acceptades pels seus camarades. El debat

també li va permetre descobrir que algunes de les seves propostes sobre qüestions tàctiques, no eren les més encertades. Aleshores, les va ajustar a una realitat canviant, que ell deia que cal analitzar al detall un dia i un altre dia, emprant les eines que ofereix el marxisme.

ELS PRECURSORS. EL GRUP "EMANCIPACIÓ DEL TREBALL"

A Rússia el marxisme organitzat va arribar amb la creació del grup Emancipació del Treball per Vera Zasúlitx (amb la qual Marx va mantenir una interessant correspondència), Georgi Plekhanov, Pavel Axelrod, Lev Deutsch i Vasily Ignatov. Cinc persones a l'exili, que aviat quedaren en tres (Ignatov mor i Deutsch és arrestat).

El primer gran treball teòric del grup va ser el fulletó de Plekhanov, **EL SOCIALISME I LA LLUITA POLÍTICA**, publicat el 1883 que va sotmetre les teories dels populistes (narodniks), llavors en voga a Rússia, a una crítica exhaustiva. El llibre considerava a la classe obrera com el subjecte revolucionari, assenyalant que els marxistes "no conceben les tasques de la revolució socialista com la regeneració de tot el poble en general" sinó com una qüestió de classe. En conseqüència, proposava organitzar els obrers en un partit a part, amb un programa i una tàctica marxista. Aquest partit, es va crear més endavant amb el noms de Partit Obrer Socialdemòcrata de Rússia(POSDR).

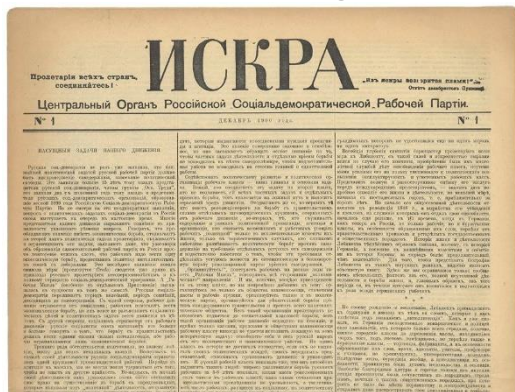
El grup Emancipació del Treball sumava a aquest èmfasi en la classe obrera com el subjecte revolucionari, una rica polèmica contra la tàctica populista de terrorisme individual i propaganda armada, contraposant-li les accions de masses i el treball de base. Insistia, a la vegada, que la història no és una col·lecció de successos aleatoris que podem manipular a voluntat i d'acord a algun ideal arbitrari, per més respectable que sigui, sinó un procés regit per lleis que cal conèixer i sobre les que hem de saber actuar per transformar la realitat.

EL PARTIT OBRER SOCIALDEMÒCRATA DE RÚSSIA (POSDR)

El Partit Obrer Socialdemòcrata de Rússia va intentar celebrar el 1898 un primer congrés, el qual va ser anihilat per una batuda policíaca. Aquestes condicions de repressió van fer que el marxisme rus es desenvolupés com una col·lecció d'organitzacions i periòdics locals sense coordinació centralitzada.

Aquell mateix any 1898 va esclatar en el marc de la socialdemocràcia alemanya

i de la Segona Internacional la controvèrsia revisionista, en la qual Eduard Bernstein i els seus seguidors proposaven abandonar la perspectiva revolucionària i transformar la socialdemocràcia en un partit de progrés en el marc de les institucions burgeses.

En mig d'aquest gran debat, els marxistes revolucionaris russos començaren a publicar al desembre de 1900 un nou diari anomenat **Iskra** (L'espurna), nom pres dels versos del poeta Alexander Odóyevski: "El nostre sacrifici no serà en va / De l'espurna brollarà la flama". La declaració d'intencions del comitè editorial d'**Iskra** deia: "Abans d'unir-nos, i per poder unir-nos, hem de començar a traçar una línia de demarcació amb decisió i claredat". **Iskra** va lliurar una combat contra la tendència "econòmica" a Rússia, la qual

combregava ideològicament amb els revisionistes alemanys i volia restringir l'activitat dels marxistes russos a tasques purament sindicals. A la vegada va posar sobre la taula la necessitat de centralitzar el partit per superar la disgregació organitzativa que caracteritzava llavors a la socialdemocràcia russa.

QUÈ FER?

És en el marc d'aquesta lluita que Lenin publica al març de 1902 el seu llibre **QUÈ FER?**. Lenin plantejava que l'arrel de la crisi que afectava el POSDR era la manca d'unitat fruit dels seus "mètodes artesanals" d'organització. La tasca immediata era construir una organització de revolucionaris professionals, capaços de dur a terme un treball organitzatiu en el més estricte secret sota l'estat autocràtic tsarista. L'embrió d'aquesta organització ja existia: era la xarxa d'activistes professionals que produïen i distribuïen **Iskra** per a tota Rússia, editada a l'estranger per garantir la seva continuïtat davant la persecució política, i introduïda clandestinament.

ELS BOLXEVICS

El bolxevisme neix com una tendència dins del Partit Obrer Socialdemòcrata de Rússia després del seu segon congrés celebrat al juliol-agost del 1903, a causa del abandonament de les posicions d'Iskra per part la majoria del seu comitè editorial liderada per Martov. L'escissió de 1903 entre bolxevics i menxevics va tenir lloc al voltant del que Lenin va titllar "d'oportunisme en qüestions d'organització" que teoritzaven els menxevics. Totes dues fraccions reivindicaven el programa adoptat pel congrés escrit originalment per Plekhanov. Aquest programa contemplava una perspectiva de revolució democràtica per a Rússia dirigida per la burgesia, encara que assenyalava que no seria una simple repetició de la revolució francesa, perquè la classe obrera ja s'hauria estructurat en un partit polític propi.

LA GUERRA RUSSA-JAPONESA

Al febrer de 1904 va esclatar la guerra russa-japonesa, motivada per contradiccions entre les polítiques expansionistes del tsarisme i les del Japó. El tsarisme confiava que la guerra despertaria els sentiments xovinistes dels obrers.

Menxevics i bolxevics no van reaccionar de la mateixa manera. Els menxevics van sostenir una posició ambigua subordinada a la burgesia liberal que menysvalorava les potencialitats revolucionaries del proletariat. Els bolxevics, en canvi, van plantejar que la classe obrera havia de tenir protagonisme i van preveure que aquella guerra acabaria amb una derrota del exercit tsarista i que la derrota afavoriria la revolució.

Lenin es va oposar completament als plantejaments dels menxevics: "Preteneu que no hi ha més que dues forces dignes de ser tingudes en compte: l'autocràcia russa i la noblesa liberal. Però no heu observat que, a més d'aquestes dues forces, n'hi ha una altra, formidable, sobirana: la classe obrera.

Aquesta ha crescut políticament, es desenvolupa i s'organitza ràpidament, en previsió de la revolució, i encara que el seu partit sigui clandestí i encara que ella mateixa estigui perseguida, és la força motriu, principal, de la revolució. Heu oblidat que el proletariat té la seva missió particular i que el seu paper no és simplement optar entre el tsar i Roditchev, entre l'autocràcia i la constitució liberal. Heu oblidat que la classe obrera té el seu camí diferent, camí que condueix a la unió amb els camperols, a la veritable revolució popular, que foragitarà la monarquia, abolirà les supervivències del feudalisme, realitzarà la dictadura democràtica del proletariat i dels camperols, debilitarà als terratinents i serà el primer pas cap a una veritable revolució proletària."

Això no volia dir que els bolxevics es desentenguessin del moviment de masses i gressin l'esquena a les reclamacions democràtiques i a les activitats d'alguns sectors burgesos: saludaven i impulsaven la intervenció

audaç dels obrers i estudiants bolxevics en els actes convocats pels liberals, relacionaven la lluita contra l'autocràcia amb les demandes proletàries i s'oposaven a la política liberal de buscar una sortida negociada amb el tsarisme.

Tal com havia previst els bolxevics, el desenllaç de la guerra va ser catastròfic per a la Rússia tsarista que al final es va veure obligada a concertar una pau ignominiosa amb el Japó.

A l'any 1904 es va expandir l'agitació a les fàbriques. La situació es va radicalitzar amb una sèrie de vagues obreres que culminaren en vagues locals generals.

Per contenir el descontentament obrer, al cap de policia Zubátov se li havia ocorregut crear sindicats legals, sota la vigilància policial, i amb l'objectiu d'acotar les activitats sindicals i donar a les reivindicacions

obreres un caràcter estrictament econòmic i apolític.

La paradoxa és que el descontentament obrer es va expressar originalment en aquestes organitzacions, que van aconseguir superar el seu caràcter original. Molts bolxevics, segons va explicar Lenin, van tenir una actitud sectària negant-se a participar en aquestes organitzacions per considerar-les "zubatovistes", encara que en l'organització que dirigia el capellà i confident de la policia Gapon -que després va encapçalar els esdeveniments del "Diumenge sagnant"- hi participaven obrers que havien passat per organitzacions socialdemòcrates i alguns bolxevics camuflat.

1905. DIUMENGE SAGNANT

Lenin es trobava exiliat a Ginebra quan una tempesta revolucionària va irrompre a Rússia, el 22 de gener de 1905. Milers de

treballadors i les seves famílies al complet, conduïts pel capellà Gapon, vestits amb la millor roba de diumenge i portant icones religioses, es van dirigir al Palau d'Hivern del tsar a Sant Petersburg per presentar una petició reclamant "amnistia, llibertats civils, millores salarials,..., i convocatòria d'una Assemblea Constituent". Tot d'una, els cosacs es van abalancar sobre ells. Més de 1.000 obrers van ser assassinats i més de 2.000 ferits.

La situació oberta amb el "Diumenge Sagnant" va repercutir fortament sobre el Partit Obrer Socialdemòcrata de Rússia. Les divergències fonamentals entre bolxevics i menxevics es referien a la posició enfront de la consigna de "govern provisional revolucionari" que sostenien els bolxevics, considerada paradoxalment pels menxevics com una expressió de "seguidisme a la democràcia burgesa". Lenin va sostenir que el principal seguidisme passava per no evitar decididament el compromís entre el tsarisme i els liberals que, com a molt, portaria a una monarquia

constitucional. En això rau la importància de les consignes "república" i "govern provisional revolucionari" que implicaven la impossibilitat d'un acord amb el tsarisme i empenyien a les masses a la insurrecció. Lenin deia que l'aparent "ortodòxia" dels menxevics era, en realitat, una adaptació a una visió evolutiva de la revolució, ja que creien que no tenia altra sortida que una democràcia burgesa constitucional, on el proletariat fos oposició. Per contra, ell contemplava la perspectiva d'una revolució popular i assenyalava l'hegemonia dels liberals com el principal escull que havien de superar els obrers i camperols perquè la revolució democràtica arribés a les últimes conseqüències. Per evitar equívocs, cal assenyal·lar que Lenin mai va posar en dubte el caràcter estrictament burgès de la revolució de 1905, una revolució, que com ell mateix deia "no estava en condicions de sortir del marc d'una transformació purament democràtica". Però considerava que la revolució no havia de ser un moviment esquifit dirigit per una burgesia temorenc

sinó que havia de posar en moviment a tot al poble, a tota la classe obrera, a tots els camperols.

Per adequar-se a la nova situació, Lenin va defensar que el partit desenvolupés molts aspectes legals del treball als quals no estava habituat però va mantenir el seu aparell en la clandestinitat. També va apostar per obrir les portes del partit, fins aleshores rigorosament controlades, a milers de treballadors que assumiren el lideratge, modificant alguns dels punts de vista que havia mantingut en el **QUÈ FER?** El partit, segons Lenin, no ha de ser un cos immutable. Sempre ha de ser capaç d'organitzar a la classe obrera, donant sentit i direcció a les seves reivindicacions i aspiracions, mitjançant la ciència del marxisme. A la tardor de 1905, tot i que la burgesia liberal semblava que havia pres el control del moviment, les

vagues i revoltes camperoles s'havien estes per tota Rússia, incorporant als soldats i als mariners. Va ser aquesta commoció massiva la que va donar origen al primer Soviet de Diputats Obrers.

Els soviets eren consells formats pels obrers per unificar les diferents lluites, vincular les organitzacions fabrils, agermanar els empleats i els desocupats i, en definitiva, actuar com el "parlament" de la classe obrera. No imitaven la democràcia burgesa amb eleccions cada quatre o cinc anys, sinó que es basaven en una democràcia real que incorporava el dret dels treballadors a revocar els diputats del soviet i elegir els seus substituïts. Els soviets van reaparèixer en la Revolució de 1917.

A Sant Petersburg, els bolxevics en un primer moment no sabien com avaluar aquesta nova forma d'organització. Però Lenin,

encara que no podia conèixer llavors el seu ple significat històric, va comprendre ràpidament la importància dels soviets en la lluita de la classe obrera, i va iniciar un llarg i accidentat viatge que, passant per Finlàndia, li va permetre arribar a finals d'any a Sant Petersburg.

Una vegada més, el indestructible sentit del concret de Lenin el va portar a traduir el que va veure en una proposta política audaç que considerava que els soviètics eren una oportunitat perquè els bolxevics desenvolupessin activitats més àmplies. Però conforma l'anergia revolucionària s'esvaïa, el tsarisme s'anava refent. Al 1906, la revolució fou derrotada i la major part dels líders revolucionaris, Lenin entre ells, es van veure una vegada més forçats a l'exili.

Lenin va resumir el que va succeir després que el tsarisme derrotés la revolució de 1905: "El tsarisme victoriós es veu obligat a destruir ràpidament les restes de les formes de vida precapitalistes i patriarcal a Rússia. El desenvolupament

de Rússia al llarg de les línies burgeses avança amb notable rapidesa ... els revolucionaris del partit han de completar la seva educació, han après a atacar, ara han d'aprendre a retirar-se adequadament". Calia, doncs, aprendre a retrocedir per enfrontar la situació de dispersió massiva després de la derrota, adoptar tàctiques apropiades a aquesta nova situació, baixar de nou al subterrani després d'haver obert les portes del partit durant la revolució. Tot plegat era difícil.

LA LLUITA EN ELS DOS FRONTS

La reorientació i la reeducació dels revolucionaris va comportar una batalla en dos fronts, tant contra les tendències dretanes com les esquerranes. Durant la revolució, bolxevics i menxevics s'havien unit. Després de la derrota van sorgir noves divisions. Una secció dels menxevics es va convertir obertament al reformisme i una secció dels bolxevics es va enrocar en una postura ultra-esquerrana, que obstruïa les tasques revolucionaries de masses. Els ultra-esquerrans bolxevics eren coneguts

com els "otzovovistes" (del verb ASVAT, retirar, ja que exigien la retirada dels diputats socialdemòcrates de la Duma) i els dirigien Bogdanov, Alexinski i Lunarcharski. Els socialdemòcrates havien boicotejat la Duma (Parlament) tsarista durant la revolució, incentivant la democràcia directa. Ara, en retirada, es feia necessari canviar de tàctica, i utilitzar fins i tot un parlament antidemocràtic com a plataforma per a la propaganda socialista. Lenin, en aliança amb la secció menxevic del partit, va suggerir la participació en la Duma. La lluita en dos fronts va culminar en la conferència de Praga del Partit Obrer Social Democràtic de Rússia a principis de 1912. Aleshores un grup de "menxevics pro-partit" i els bolxevics es van separar. Els bolxevics van començar a collir els fruits de la seva combinació de treball legal i il·legal. El 1912 van començar a publicar **Pravda** com a diari del partit.

LA QÜESTIÓ NACIONAL

Gran part del treball teòric de Lenin en aquesta època es va centrar en la

qüestió nacional i colonial. Rússia era “una presó de nacions”, amb persones no russes superant en nombre a les russes dins l'imperi del tsar. Quina política havien d'adoptar els marxistes russos cap a les nacions sotmeses de Rússia? Lenin va optar per una posició "radicalment democràtica", advocant per l'autodeterminació de les nacions. La preservació de les fronteres existents no havia de ser una preocupació de la classe obrera. Lenin insistia que el camí cap a la unitat de la classe obrera internacional havia d'anar acompanyar dels drets de les nacions a una existència separada si aquesta era la seva voluntat. L'opressió nacional enverinava les relacions entre els treballadors de les nacions oprimides i opressores. Era imperatiu per el partit revolucionari de la nació opressora acceptar i lluitar pels drets nacionals de les nacions oprimides. En justa correspondència, els partits revolucionaris dels obrers de les nacions i pobles oprimits s'oposarien al xovinisme i estretor nacional de la burgesia i la petita

burguesia de les seves nacions, lluitant d'aquesta manera per la unitat de la classe obrera internacional.

En contrast amb aquesta posició “els marxistes” de l'Imperi austríac, van redefinir el dret a l'autodeterminació de les nacions com el dret a la mera llibertat cultural dins de les fronteres de l'Estat existent, que consideraven immutables. Lenin va assenyalar que aquesta política “d'autonomia cultural nacional” simplement perpetuava el nacionalisme i de cap manera ajudava a la unitat de la classe obrera internacional.

Lenin va escriure una sèrie de fullets i articles per combatre els austríacs i per combatre també una tendència ultra esquerrana sobre la qüestió nacional, personificada per Rosa Luxemburg, que va sostenir que el reconeixement del dret de Polònia a l'autodeterminació era un pas inútil i retrògrad perquè Polònia i Rússia

s'havia integrat econòmicament.

Lenin replicava recordant-li que "l'error de l'esquerra centralista resideix en el fet que per temor a caure en el joc del nacionalisme burgès de les nacions oprimides ha beneficiat no sols al nacionalisme burgès, sinó també al nacionalisme ultra reaccionari de la nació opressora"

L'IMPERIALISME I LA GUERRA

El debat sobre la qüestió nacional, es va sobreposar amb el problema de la lluita mundial contra l'imperialisme. Lenin va demostrar que s'havia entrat en l'estadi superior del capitalisme i que això comportaria tota una onada de guerres d'alliberament nacional. Va argumentar que els revolucionaris a tot arreu, i especialment en els països imperialistes, han de donar suport a les nacions oprimides i defensar el seu dret a trencar els imperis que les oprimeixen i establir els seus propis estats. La qüestió nacional va adquirir una nova dimensió a mesura que s'apropava la Primera Guerra Mundial. Quan la guerra va esclatar,

tot el moviment socialista internacional es va dividir. En lloc de la germanor internacional de la classe obrera contra la guerra a la qual la Internacional s'havia compromès repetidament, l'esclat de la guerra va produir una matança fratricida incentivada principalment per bona part dels que abans eren reticents a exercir el dret a l'autodeterminació i que el presentaven com a "nociu per l'internacionalisme".

Els socialdemòcrates es van convertir en "xovinistes socials" de cop i volta. Rússia va ser un dels pocs països on la majoria dels socialistes no van caure en el parany de "defensar la pàtria", tot i que també va haver-hi una fracció xovinista.

L'ESTAT I LA REVOLUCIÓ

Lenin va escriure just abans de la revolució de febrer un llibre sobre l'Estat i que com molts dels seus grans textos, segueix sent terriblement actual. La revolució va interrompre el procés de redacció final del llibre,

ja que com deia irònicament, fer la revolució és més agradable que escriure sobre ella.

El propòsit del llibre era repassar el que Marx i Engels havien dit de l'Estat i la revolució. No ho feia per xafarderia, sinó per combatre les distorsions d'alguns suposats marxistes de l'època, que en un estil típic de l'esquerra reformista dels nostres dies, presentaven l'Estat com un aparell neutre.

Lenin comença aclarint que l'Estat és un cos que sorgeix de les "irreconciliables contradiccions de classe": supervisa, controla i fa complir la regles d'una classe sobre l'altra, garantint l'ordre i l'explotació.

Assenyala que, en última instància, és l'Estat dels soldats, la policia, les presons i els tribunals. Aquesta consideració no l'atribueix estrictament a l'Estat Tsarista, sinó que d'una forma o l'altra,

diu que té abast universal.

No obstant això, no limita l'Estat a l'activitat dels cossos armats. Sosté que l'Estat és un comitè per solucionar els assumptes de tota la classe dominant, quelcom que Marx i Engels ja havien avançat en el manifest comunista. Per tant, l'Estat ha de tractar de superar o atenuar les disputes entre diferents fraccions burgeses. No fer-ho seria desastrós per les classes dominants; les disputes podrien anar massa lluny, ja que els seus interessos econòmics i polítics sovint divergeixen i les divisions entre elles obren un espai per on pot penetrar la insurgència dels explotats. Això és, precisament, el que l'Estat ha d'evitar.

Per tant, l'Estat és com un castell enorme, amb diferents sales de diversa importància. El pati d'armes és on els cossos especials estant preparats per garantir l'ordre i defensar el territori i si pot ser, eixamplar-lo. Hi ha espais reservats per fer judicis i presons. Però a la vegada, té una sala confortable per la deliberació entre sectors

de les classes dominants. També hi ha els seus departaments ideològics i esglésies. Fins i tot pot haver-hi un racó habilitat per negociar amb els súbdits i accedir a algunes de les seves demandes i un cos de funcionaris per garantir la materialització d'aquestes concessions. Una altra espai important és el que podria anomenar-se la sala parlamentària, situada davant del Castell. Aquí és on, en teoria, es fan les regles i reglaments de la societat. Aquest lloc s'exposa públicament; tots hi podem participar si prèviament aconseguim ser elegits, encara que per ser-ho cal dur a terme una costosa campanya electoral i passar per el sedàs d'una llei electoral arbitrària. Funciona com el lloc de la democràcia i és deliberatiu, tot i que de vegades els seus membres accepten suborns. És el jardí que amaga els llocs importants i que no estan a la vista. D'això no s'ha de deduir que Lenin menysprea l'activitat parlamentària. Més tard, el 1921, en una altra text, sobre el trastorn de l'infantilisme escarrà, combat a la

trepça que desaconsella la participació dels comunistes en el Parlament. És un text d'una gran importància, que ja comentarem en un altre moment.

Però la sala més important de l'Estat, és la que ocupa l'executiu. És un espai on es pot fer "negoci amb els béns de l'estat" i on es fan moltes coses a esquenes de la gent, tot i que fent comèdia i anant de tant en tant al Parlament. Aquest és l'espai on els alts funcionaris, assessors i advocats passen l'estona. És una zona envoltada de misteri. Fins i tot la forma en què es comuniquen és difícil d'entendre, ja que una de les seves principals tasques és ocultar-nos el que està succeint realment.

Quant els camins relliscosos de l'executiu i del Parlament no funcionen, és quant s'obren les portes del pati d'armes i les forces repressives de l'estat surten al carrer. Si funcionen, en canvi, només surten per fer complir les normes que s'han decidit "democràticament" i que la majoria acata. Lenin deixa clar que la majoria de les vegades el

sistema no necessita recórrer a la mà dura. Fer-ho es perillós: destapa la màscara democràtica d'arrere la qual s'amaga la dominació de classe.

ИЗДАТЕЛЬСТВО „НАШЕ ЗНАНИЕ“,
Петроград, Пискаревск. пер., д. 2, кв. 9 и 10. Телефонъ 222-42.
Библиотека Общественной. № 40-д.

В. ИЛЬИНЪ (Н. Ленинъ).

ГОСУДАРСТВО И РЕВОЛЮЦИЯ

Учение марксизма о государстве и задачи
пролетариата в революции.

ВЫПУСКЪ I.

— 1908 —

ПЕТРОГРАДЪ.
1918

L'Estat no només protegeix la classe dominant de les amenaces internes. També és un aparell per la intervenció internacional. A mesura que el capitalisme és un sistema de rivalitats internacionals, les forces armades es poden utilitzar per defensar, expandir o destruir el territori i les persones en altres indrets. No veure tot l'entramat de l'Estat i quedar-se en la seva part democràtica i enjardinada, porta a alguns a creure que l'estat

existent pot ser utilitzat per començar a fer realitat el socialisme.

Lenin recorda que hi ha un model de nou tipus d'Estat que ja havia sorgit a la Comuna de París, tot i que la seva durada fou breu.

A París els comuners van destruir l'Estat i el van substituir per un altre que tenia una organització i estructura diferent. L'elecció dels representants de la comuna, es feia de manera directa i els elegits eren revocables. Els salaris dels comuners i el de les autoritats estatals eren equivalent als dels treballadors. Els cossos armats per la burgesia es van abolir i van ser reemplaçats pel poble armat. Lenin també desmitificava la idea que la revolució serà un camí de roses. No és realista creure que l'endemà d'una revolució ja s'haurà donat la volta a tota la vella societat. Seguiran existint poders i costums molt arrelats. Per eliminar-los caldrà posat tots els recursos per satisfer les necessitats de la majoria de la població. No obstant això, l'element clau és que en la transició d'una societat de

classes a una de comunista, el vell Estat ha estat destruït i substituït per un Estat obrer que, emprant la terminologia de Marx, Lenin defineix com de dictadura del proletariat.

En sentir el mot dictadura, els partits burgesos i els reformistes que els riuen les gràcies, sempre ho assimilen a imatges dels gulags, execucions i presons i ens sedueixen amb les olors del seu jardinet parlamentari.

Però les paraules poden tenir diferents significats. El significat de la paraula "dictadura" que emprà Marx i que Lenin recupera, es basa en una descripció de les repúbliques romanes i que estava recollida en el dret constitucional de la República. De fet, el mot dictadura era reservat per a moments d'emergència en els que es delegaven les decisions d'una regla particular a un sol home però es tractava d'una delegació acotada i temporal. Marx considerava que en l'etapa inicial de la revolució, en comptes de delegar en una persona calia delegar en una classe, per això parla de dictadura del PROLETARIAT.

La clau de problema és que Lenin sosté que l'Estat obrer, o dictadura del proletariat és una transició que sorgeix de la lluita aferrissada per canviar la societat i per evitar el seu enderrocament per la violència de l'antiga classe dominant o per la intervenció de les classes dominants d'altres països. Aquesta forma d'Estat és temporal, i quan ja estigui enllestida la feina es dissoldrà. Ja que l'estat és el producte de l'antagonisme de classe irreconciliable; un cop desapareguin els antagonismes de classe la base que justifica l'existència de l'Estat s'esfuma.

LA REVOLUCIÓ DE FEBRER

En el Dia Internacional de la Dona, 23 de febrer de 1917, després de gairebé tres anys de guerra brutal, misèria i escassetat, les obreres tèxtils de Petrograd es van declarar il·legalment en vaga. Altres obrers i obreres es van unir a la lluita. Al final del dia, 75,000 persones estaven en vaga. L'endemà, ja eren 200.000 i al tercer dia, la vaga era general, amb gairebé 400.000 participants.

Uns dies després, es van rebel·lar les guarnicions militars de Petrograd, passant-se al costat de la revolució i obrint els arsenals als obrers. Els policies fugien com rates. El diumenge 26 de febrer, la policia va arrestar el nucli del Comitè Bolxevic de Petersburg i a altres socialistes.

Malgrat això, la revolució es va estendre com pólvora per les ciutats i guarnicions veïnes. Hi va haver molts ferits i morts a causa dels trets dels soldats, però el vessament de sang no va aixafar la rebel·lió. Va culminar el 2 de març, quan el tsar va abdicar del tron i el mateix va fer el seu germà. Tres-cents anys d'autocràcia se n'anaven en orris.

Aparentment la revolució de febrer va ser espontània i així la presenten alguns historiadors. Però ni la revolució de febrer i menys encara la d'octubre, hagués estat possible sense l'enorme treball teòric i pràctic que la va precedir.

Si bé és cert que Lenin i altres personalitats de renom, estaven a l'exili, a Petrograd hi havia forts

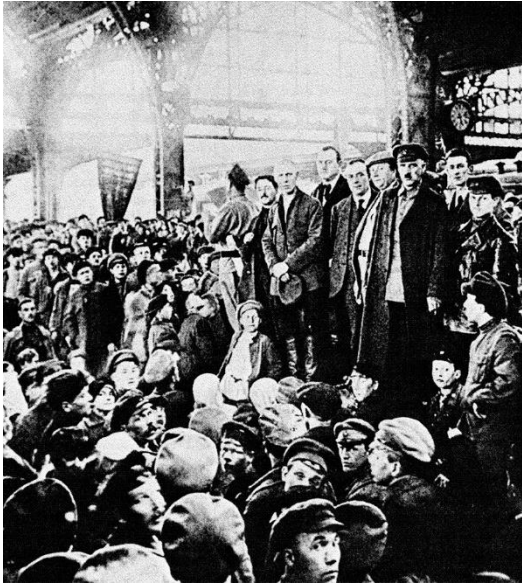
nuclis de bolxevics, menxevics, social revolucionaris i anarquistes, organitzats clandestinament, amb influència entre les masses. Tots van tenir un paper rellevant.

Durant els anys anteriors, els diferents grups opositors al tsarisme van patir repressió i els bolxevics la van patir d'una manera espècia. Tot i així, sempre van aconseguir refer-se enfonsant les seves arrels entre les classes populars.

Cal recordar que Lenin mai va voler ser un endeví. Sempre estava alerta dels esdeveniments que analitzava cada dia i de manera meticulosa. Mai va profetitzar ni el dia ni l'hora exacta de la revolució i en més d'una ocasió va sospitar que les coses serien difícils i lentes. Però quan va arribar el dia i l'hora en què la situació fou favorable, va comprendre la transcendència dels esdeveniments

i va formular la tàctica adequada.

La paradoxa de la Revolució de Febrer va ser que, tot i foragitant al tsarisme, el va reemplaçar amb un govern de liberals burgesos no elegits que estaven horroritzats pels esdeveniments revolucionaris. Els obrers, per la seva banda, van formar llavors soviets o consells obrers amb els camperols i els soldats. Els mesos següents, dues classes van lluitar pel poder.

El Govern Provisional es va negar a distribuir les terres de l'aristocràcia; es va negar a interrompre la guerra; els desertors tornaven en massa. Tant el terreny com les llavors es preparaven per a la victòria bolxevic.

OCTUBRE

La revolució de febrer havia llançat un nou òrgan

del poder popular: els soviets que van sorgir en totes les grans ciutats i zones rurals arran de la revolució de febrer i els bolxevics van obtenir una gran influència.

Lenin va plantejar que el país havia superat la primera etapa de la revolució burgesa. S'havia de saltar a la segona etapa, posant el poder en mans del proletariat i dels camperols més pobres. La consigna va ser: "Tot el poder als soviets". Finalment el 25 d'octubre (7 de novembre), els destacaments armats dels obrers (guàrdies rojos) i els soldats revolucionaris es van posar en marxa per expulsar al govern provisional. La revolució va aconseguir prendre el poder a la capital Petrograd. En les setmanes següents, es va imposar a Moscou i en tots els altres centres importants. Després de superar la resistència de les tropes contrarevolucionàries encara lleials a l'antic règim, el poder soviètic es va expandint cap a les altres parts de l'antic imperi tsarista.

La revolució va conduir a la formació d'un nou govern encapçalat per Lenin

amb el nom de Consell de Comissaris del Poble.

Els bolxevics havien agrupat al poble sota el lema de Terra, Pau i Pa. El primer pas donat pel nou govern va ser presentar un decret sobre la terra i un altre decret sobre la pau davant el Congrés dels Soviets d'obriers, soldats i camperols russos. El decret de terra afectava tot el territori. Totes les terres de l'església i tots els monestirs amb el seu bestiar, mobiliari, eines i edificis es van posar en mans dels soviets dels camperols.

El decret sobre la pau proposa posar fi a la guerra amb una negociació de pau immediates entre tots els governs i pobles involucrats en la guerra. El nou govern soviètic va declarar la seva determinació de signar immediatament una pau sense annexions i indemnitzacions.

Altres decrets van ser l'eliminació de l'analfabetisme, l'educació primària universal, la provisió d'atenció mèdica gratuïta i la creació de la nova Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS).

Rússia tsarista era una "presó per a les nacions". La Revolució Russa va alliberar a les diverses nacionalitats no russes del jou colonial i els va proposar una configuració pròpia com repúbliques socialistes dins de la Unió Soviètica.

Abans que el nou Estat soviètic pogués embarcar-se en la construcció del socialisme, la revolució va xocar amb l'atac de les forces contrarevolucionàries. Una sagnant guerra civil va esclatar i l'Exèrcit Roig va haver de lluitar contra els guàrdies blancs i les forces contrarevolucionàries.

Deu països capitalistes, entre ells la Gran Bretanya, Alemanya i França, van donar suport a les forces contrarevolucionàries i els van proporcionar ajuda i armes.

Després de quatre anys de guerra, l'Exèrcit Roig va aixafar a les forces reaccionàries. El pes que es

va haver de pagar va ser molt elevat: desenes de milers de treballadors conscients dels seus interessos de classe i de camperols enquadrats en l'exèrcit roig van haver de sacrificar les seves vides.

Per primera vegada en la història, la classe obrera i els seus aliats, a través de la revolució, van aconseguir enderrocar les classes explotadores. Lenin havia afirmat que una revolució només té èxit

quan es trenca l'antic poder de l'Estat i s'estableix una nova forma de

poder estatal. Això va ser el que va passar. La Revolució Russa, va desmantellar l'antic poder de l'Estat i va posar en marxa un nou Estat en forma de soviets que representaven els interessos dels treballadors i dels camperols pobres. La indústria, la terra i l'agricultura i altres mitjans de producció van passar a l'Estat o van adquirir la condició de propietat col·lectiva. Es va començar a posar les bases per establir per primera vegada un nou mode de producció socialista.

ELS ESCRITS ECONÒMICS DE LENIN COM A APORTACIÓ PER A LA REVOLUCIÓ

Les aportacions teòriques de Lenin a l'economia marxista no foren tesis intel·lectuals, sinó contribucions de llarg abast, vinculades amb la perspectiva de la revolució russa i la revolució mundial.

Lenin fou un estudiós dels escrits de Marx en general i d'*El Capital* en particular. Heus ací una de llurs qualitats revolucionaries, que molts dels

que s'han reclamat del leninisme no han sabut apreciar i imitar.

La qüestió dels mercats

Al final de la seva vida, Marx havia prestat una certa atenció a Rússia, i coincidia amb Vera Zasúlitx que una transició directa al socialisme era possible des del sistema de la comuna russa (el MIR), si bé deia que aquesta transició hauria d'anar de la mà del triomf de la revolució socialista, allà on el proletariat s'havia implantat. Però la Rússia de finals del segle XIX en la qual Lenin inicia llur tasca revolucionària ja era diferent a la que Marx i Vera Zasúlitx van analitzar. Lenin s'adona que les comunes russes s'estaven desintegrant mentre s'obria el pas del desenvolupament capitalista. En aquestes noves condicions la possible transició directa des de la comuna rural al socialisme havia

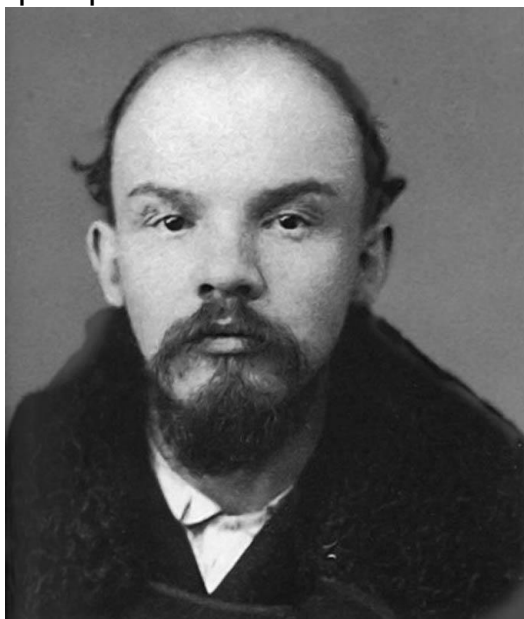
perdut rellevància mentre que la possibilitat de dur a terme una revolució proletària la guanyava.

Els primers escrits de Lenin van investigar aquesta particularitat. Mentre els economistes populistes suggerien que, degut a la pobresa de la gent, el mercat intern a Rússia era esquifit i això feia inviable el desenvolupament capitalista, Lenin posava al descobert que malgrat tot, a Rússia el capitalisme ja s'estava implantant. En la seva línia argumental va utilitzar els esquemes de reproducció ampliada que Marx exposa en el segon llibre d'*El Capital* per assenyalar tres punts bàsics:

1. El mercat és la conseqüència del procés de divisió del treball. Quan es passa a una situació on la família camperola també participa en la producció artesanal i l'agricultura s'especialitza, el mercat creix.

2. A Rússia podien haver-hi, certament, desequilibris en la producció d'empreses de diferents branques ja que algunes poden produir per sobre de la demanda i altres per sota, però aquests dese-

quilibris no eren una raresa oriental, sinó una atribut del capitalisme que porta a les crisis.

3. El desequilibri entre la producció i el consum de la població treballadora, no es un obstacle sinó que és un altre dels segells distintiu del capitalisme, donat que es un sistema basat en l'explotació del treballadors i l'acumulació de capital. Això no comporta necessàriament un estadi permanent de subconsum, ja que les restriccions en la demanda de productes de primera necessitat es pot compensar amb un creixement en la demanda de mitjans de producció i de productes de luxe.

El desenvolupament del capitalisme a Rússia

En desenvolupar-se a Rússia el capitalisme a bon

ritme -i aquest es justament el tema central en la primera obra extensa de Lenin- la classe obrera va emergir com la força revolucionària principal. Però la burgesia russa, que havia arribat tard a l'escena, temia en veure la combativitat de la classe obrera i no reunia les condicions per tirar endavant la revolució democràtica amb l'enderrocament del tsarisme i la confiscació de propietats feudal. Per tant, la classe obrera havia de fer la feina que la burgesia no era capaç de fer, lo qual significava convertir-se en la classe dirigint de la revolució democràtica i popular, aprofitant l'avinentesa per iniciar el camí al socialisme.

La incapacitat de la burgesia russa per dur a terme un revolució democràtic burgesa digna d'aquesta nom, comportava a la vegada, que les aspiracions democràtiques de la pagesia només poguessin assolir-se sota la direcció del proletariat. Lenin, va anar modificant la seva posició sobre les reivindicacions dels camperols i sobre el seu paper

en la revolució i finalment, quan els desastres de la guerra imperialista sobre la població russa ja eren evidents, va desenvolupar la seva teoria sobre l'aliança entre els soviets d'obrers, camperols i soldats.

L'imperialisme, etapa superior del capitalisme

Lenin no fou un dogmàtic. Els principals dirigents de la Segona Internacional, consideraven que l'obra de Marx portava a la conclusió que la revolució proletària tenia que desencadenar-se obligatòriament en el món capitalista avançat. No tenien en compte que en els escrits sobre el colonialisme, Marx i Engels havien anticipat la possibilitat d'una revolució anticolonial en països dependents, tot i que no arribaren a teoritzar la relació entre aquestes revolucions i l'emancipació proletària.

Lenin, sense deixar de subratllar la centralitat de la revolució obrera, va visualitzar un procés mundial interconnectat on fins i tot els països menys desenvolupats podien formar part del combat internacional cap el socialisme. Aleshores va

elaborar la seva teoria sobre la cadena imperialista que tenalla tot al món, argumentant que seria possible trencar-la per la seva "baula més feble" i que aquesta baula en un moment donat també podia trobar-se en la perifèria.

La primera guerra mundial fou la mostra vivent de les contradiccions que corroeixen al capitalisme en la seva etapa imperialista. La guerra va posar a la classe obrera sota una disjuntiva: o es posava a les ordres de les seves respectiva burgesia imperialista per anar a les trinxeres a matar els seus companys de classe o utilitzava les armes contra els seus explotadors capitalistes. Els bolxevics optaren per la segona opció. D'aquí ve la l'ar riscada i a la vegada audaç aconseguir de "convertir la guerra imperialista en una guerra civil".

No és possible entendre la posició de Lenin davant de la Primera Guerra Mundial, sense estudiar prèviament la seva teoria sobre l'imperialisme. Per a Lenin, l'imperialisme és el capitalisme en l'etapa monopolista. La centralització del capital condueix a l'aparició de monopolis en les esferes de la producció i les finances, que al seu torn es reforcen mútuament fins al punt que una oligarquia, a cavall entre les esferes de les finances i la indústria, dona origen "al capital financer". Aquestes oligarquies operen a nivell internacional però alhora es troben integrades en els seus respectius estats-nació, creant una "unió personal" entre els magnats de la indústria, les finances i l'Estat en cada un dels països capitalistes avançats. La competència que sempre existeix entre els capitals, ara pren la forma de rivalitats entre aquestes poderoses oligarquies financeres, per a l'adquisició del "territori econòmic", (amb les seves fons de matèries primeres, amb els seus mercats i amb la possibilitat d'explo-
tar les seves forces de

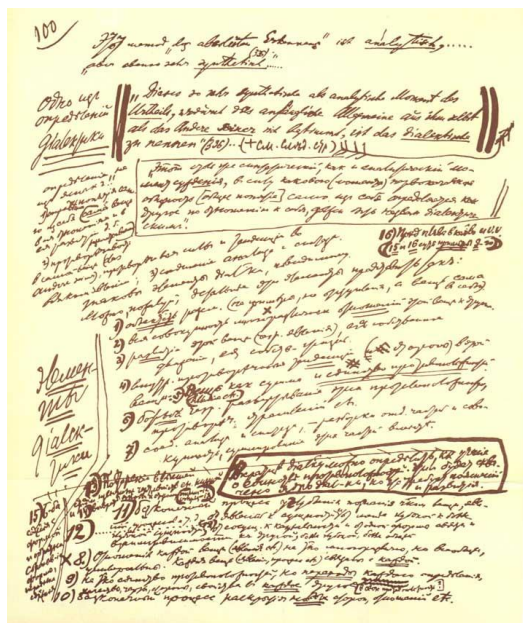
treball). Per aconseguir-ho recorren a tots els mitjans al seu abast, incloent-hi la guerra. L'era de l'imperialisme, és a dir, la del capitalisme monopolista, es caracteritza aleshores per ser una era de guerres.

En la seva obra sobre l'imperialisme, Lenin es va oposar a la teoria de Karl Kautsky que contemplava la possibilitat de portar a terme una explotació conjunta del món mitjançant l'acord pacífic del capital financer internacionalment unificat, el que va donar lloc a la seva equivocada concepció sobre "l'ultra imperialisme". Lenin sostenia que qualsevol divisió acordada del món entre els diferents capitals financers, reflecteix les seves forces relatives en aquest moment. Però el desenvolupament desigual, endèmic del capitalisme, necessàriament altera aquestes forces relatives, donant lloc a conflictes que acaben generar noves guerres. "L'ultra imperialisme" només podia ser una situació temporal, una treva conflictiva entre unes i altres guerres.

UNA BREU PINCELLADA SOBRE LA TASCA FILO- SÒFICA DE LENIN

Lenin veia l'estudi i comprensió de la filosofia com una necessitat per ser un comunista de cap a peus. Part de la seva tasca filosòfica està recopilada en **ELS QUADERNS FILOSÒFICS** que agrupen comentaris, notes i assajos, escrits entre 1895 y 1916. El volum s'organitza en tres parts: 1/resums i fragments de llibres, 2/ comentaris sobre llibres, articles i ressenyes, i finalment, 3/ notes i acotacions en llibres.

La primera part és la més extensa. Reprodueix resums de la lectura de llibres de Marx i Engels, de Feuerbach, de Hegel, de Lassalle, de Noël i d'Aristòtil. També inclou dos textos curts: 1/Pla de la dialèctica (lògica) de Hegel i 2/"Problemes de la dialèctica". Malgrat ser obres breus i esquemàtiques, el seu contingut és ric i profund. Ens limitarem, a aquests dos textos i a un breu comentari sobre **MATERIALISME I EMPIRIOCRTICISME** que va donar lloc a un llibre a part.

El primer tex breu té forma d'índex, amb alguns desenvolupaments. Lenin formula la idea que la dialèctica, el pensament lògic i l'epistemologia formen una mateixa ciència,

que anomena Lògica amb majúscula. Marx no la va deixar escrita en forma de tractat però la trobem en **EL CAPITAL**, ens diu. A "Problema de la dialèctica", insisteix en la mateixa idea. Aquest breu text es proposa demostrar que la unitat de contraris és el nucli i essència de la dialèctica. En la natura i en els camps socials i espirituals, hi ha contradiccions, tots els fenòmens i processos tenen tendències contradictòries i oposades. Les contradiccions internes de les coses esdevenen en força motriu del desenvolupament, o dit d'una altra manera: el desenvolupament és la lluita dels contraris. Reconèixer o no la unitat dialèctica dels oposats és la línia divisòria entre la concepció materialista dialèctica i la metafísic. El metafísic concep el desenvolupament com un cúmul d'augment i disminucions que es repeteixen; no té en compte el seu moviment, el seu poder, les seves fonts, la seva motivació. El dialèctic, en canvi, el concep com el joc de la unitat dels contraris que proporciona la clau de l'auto moviment, dels

salts i ruptures de continuïtat, de la transformació d'una cosa amb la contrària, de la destrucció del vell i el sorgiment del novell.

Dialèctica y epistemologia hem dit que formen una mateixa ciència. Lenin relaciona el coneixement i la pràctica. La pràctica jutja la teoria i l'alimenta. Aquesta qüestió esdevé central en **MATERIALISME I EMPIRIOCRITICISME**, obra desencadenada per la polèmica de Lenin amb els Otxovistes, imbuïts d'una moda filosòfica del moment anomenada empiriocriticisme. Els Otxovistes, eren esquerrens. Anaven de "marxistes novadors". Deien que el marxisme s'havia de treure de sobre el materialisme dialèctic i modernitzar-se, suplantarlo per l'empiriocriticisme de moda. Aquesta corrent reduïa el coneixement a la sensació, a allò que captem amb els nostres sentits. De fet, el reduïen a l'aspecte subjectiu de la sensació i acabaven per teoritzar la impossibilitat d'anar més enllà de la pròpia experiència subjectiva en el procés de coneixement. Ara bé, experiència sensorial i pràctica són el mateix?

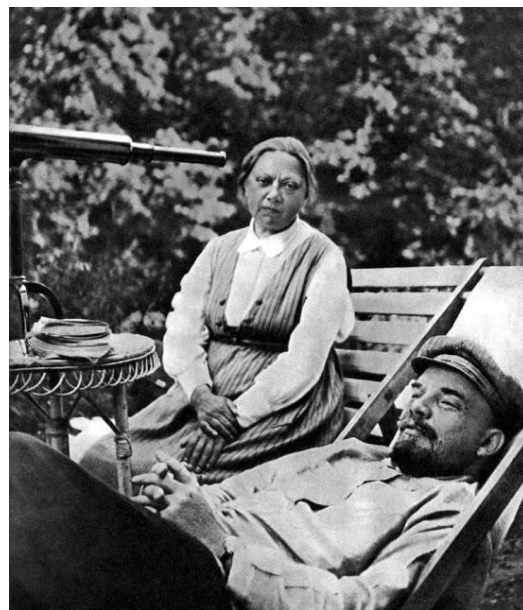
La pràctica és només una qüestió personal o es tracta de la pràctica dels grups i classes social, al voltant de les grans contraccions? Només hem de tenir en compte la pràctica present o també totes les ensenyances de la pràctica dels que ens han precedit, saben separar les lliçons particulars i les d'un abast més ampli? Respondre a aquestes preguntes és d'una importància brutal, sobre tot en una conjuntura com l'actual en què s'expandeix el menyspreu per la teoria. Lenin sosté que la pràctica permet conèixer i transforma la realitat. Però la pràctica presenta en cada etapa limitacions. Això és important per no tirar a la paperera, davant de les dificultats temporals, la teoria de la revolució com solen fer els reformistes. Els revolucionaris, de tant en tant, patim derrotes, no perquè les nostres idees siguin falses, sinó perquè de moment l'enemic és més fort que nosaltres. No entendreu porta al possibilisme i a la rendició. La veritat absoluta existeix, però mai s'acaba d'assolir. Hi ha teories que ens l'apropen i altres

que es l'allunyen. Al coneixement complet de la veritat, no s'arriba d'un sol cop, però podem acostar-nos més o menys.

Reconèixer l'existència de la veritat absoluta comporta el perill de caure en el dogmatisme metafísic. Això passa, per exemple, amb aquells que menyspreen l'autocrítica, ja que consideren que han assolit la veritat completa i immutable i d'una vegada. A l'altre extrem trobem al relativisme, que considera que la veritat absoluta i la veritat relativa són incompatibles. Uns i altres no entenen que el coneixement humà és un procés.

Els marxistes considerem, en canvi, que entre la veritat absoluta i la relativa hi ha una unitat dialèctica. El coneixement de la primera, que mai s'acaba d'assolir del tot, passa per apropar-nos a ella a través de veritats relatives. Per això, nosaltres som els primers a combatre aquells que pensen que el marxisme-leninisme és una veritat definitiva i quan no els dóna resposta a les seves preguntes i inquietuds o la resposta que els dóna no els satisfà, proposen

prescindir-ne. Lenin ho aclaria amb la següent reflexió: "seguint la via traçada per Marx, ens apropem cada vegada més a la veritat objectiva, sense esgotar-la mai, qualsevol altre camí ens portarà a l'engany i a la confusió".

Molts suposats comunistes fugen com rates acovardides de la polèmica. Les veuen com símptomes de baralles i ruptura. Poden, certament, ser-ho. Però solen ser-ho, bàsicament, per dues raons. Primer per la incapacitat per entendre el caràcter educatiu de les polèmiques que, si es fan amb arguments sòlids, poden acostar-nos a les posicions correctes. I segon, per menysprear el paper positiu de la crítica i l'autocrítica, que

mai hauria de ser un mecanisme de destrucció o exclusió de l'altre, ni una rutina cristiana de confessió i penediment, com solen demanar els sectaris.

La crítica i l'autocrítica, són mecanisme valuosíssims per aprendre dels errors que la pràctica posa al descobert i per iniciar el procediment de rectificació.

La veritat no tem la discussió. La veritat i l'error són com la vida i la mort, el dia i la nit. Sense veritat, l'error no pot manifestar-se i viceversa. Com més es discuteix una cosa, mes es pot clarificar. L'error, en canvi, tergiversa la realitat i no resisteix la discussió. La veritat tampoc tem la prova de la pràctica. És en la pràctica on es forma i es fa més resistent, reduint i desmantellant l'error.

El marxisme s'ha desenvolupat gràcies al debat i

la pràctica. Des del seu naixement es va confrontar amb les teories burgeses. Marx va subtitular **EL CAPITAL** com a crítica de l'economia política. Va haver de suporta els atacs de la burgesia i les impel·lides i burles dels reformistes i dels oportunistes dretans i esquerrans. En el curs d'aquesta lluita el marxisme es va enfortir i es va desenvolupar.

El mateix va passar amb el leninisme. Sense debat, sense desenvolupament teòric, sense derrotes i sense lluita contra els oportunismes, no hi hauria hagut revolució soviètica.

CONCLUSIONS

El centenari de la Revolució soviètica és una ocasió propícia per reflexionar sobre el significat del marxisme i del leninisme en l'actualitat.

Lenin va fugir sempre del dogmatisme i de les receptes preestablertes, alhora que es disciplinava en una tasca continuada d'estudi de l'obra de Marx.

Aprenent de la seva conducta, considerem que la recuperació del leninisme i de les experiències positives de la primera revolució proletària, passa per relacionar-la amb l'experiència pròpia de la lluita de classes en cada país i amb la necessitat específica d'adonar-nos del seu estat de canvi constant que cal analitzar

de manera continuada i al detall.

El centenari és un bon moment per a recordar l'obra de Lenin, l'imperialisme, etapa superior del capitalisme. Escrita a Zuric el 1916, just a la meitat de la primera guerra mundial i abans de tornar a Rússia. El llibre considerava la nova etapa, com la dels beneficis de capital financer cada cop més monopolitzat, gràcies a l'explotació i "l'extractivisme" de la perifèria mundial per part dels països del centre. La principal lliçó de Lenin era que el nacionalisme NO va ser l'origen de la primera guerra mundial, sinó que la causa era l'imperialisme. Aquesta idea segueix sent central per entendre el que s'esdevé en els nostres dies. Lligat a aquest punt, Lenin també va teoritzar sobre el paper revolucionari i emancipador de la qüestió nacional vinculant-lo a la lluita de classes i al "dret de les nacions oprimides a disposar d'elles mateixes, és a dir, al dret a la separació política".

La qüestió de l'Estat com a producte i manifestació

del caràcter irreconciliable de les contradiccions de classe i la necessitat de destruir la màquina estatal burgesa com a centre del sistema d'explotació capitalista per establir en el seu lloc la dictadura del proletariat, és una altra de les contribucions centrals del leninisme. Això ens permet comprendre les limitacions de l'oportunisme de dretes que avui envaeix a l'anomenada esquerra quan considera que és possible conquerir el poder per la via democràtica pluralista i sense destruir la màquina estatal burgesa ni modificar el sistema de relacions socials.

La penetració d'oportunismes de tota mena, té molt a veure amb la teoria leninista sobre la dominació ideològica de la burgesia a l'interior del moviment obrer. D'aquí que sigui tan important la formació d'una moral comunista basada en la solidaritat, la confiança en les masses, el coneixement del marxisme contraposant-lo a les corrents ideològics empiristes i economicistes.

Tot plegar té una relació directa amb la construcció

del partit com a organització de revolucionaris estretament vinculats a les masses. El partit agrupa a la fracció més combativa i experimentada del poble i constitueix una força dirigent, gràcies a la seva capacitat de compressió de la realitat i a la seva opció classista, que el porten

a agermanar tota la seva estratègia amb l'objectiu final de l'emancipació del proletariat. Es tracta de donar contingut als requeriments i lluites de les masses, fugint de les accions personalistes i merament propagandistes, per donar cos polític a aquestes lluites.

